

VENDIM
Nr. 184, datë 20.11.2019

**MBI FILLIMIN E PROCEDURËS PËR MIRATIMIN E RREGULLORES PËR
BURIMET DYTËSORE TË ENERGJISË ELEKTRIKE**

Në mbështetje të neneve 16 dhe 70, pika 1, të ligjit nr. 43/2015, “Për sektorin e energjisë elektrike”, të ndryshuar; nenit 15 dhe nenit 26 të “Rregullave të organizimit, funksionimit dhe procedurave të ERE-s”, miratuar me vendimin e bordit të ERE-s nr. 96, datë 17.6.2016, të ndryshuar, bordi i ERE-s, në mbledhjen e tij të datës 20.11.2019, mbasi shqyrtoi relacionin e hartuar nga drejtoritë teknike në lidhje me draftin e “Rregullores për burimet dytësore të energjisë elektrike”,

konstatoi se:

- ERE, në bashkëpunim me USAID-in përgatiti draftrregulloren mbi kushtet teknike për instalimin e një burimi dytësor të furnizimit me energji elektrike edhe kushtet që duhet të përmbushë burimi dytësor, me qëllim parandalimin e çrregullimeve në rrjet.

- ERE, me shkresën nr. 710 prot., datë 8.11.2018, e dërgoi këtë draft pranë shoqërisë OSHEE sh.a. për opinione dhe komente.

- OSHEE sh.a., me shkresën nr. 572/2 prot., datë 19.12.2018, në vijim edhe të shkresave nr. 1689 1/prot., datë 28.9.2018, “Mbi implementimin e rregullores për kriteret standarde të shërbimit të shpërndarjes së energjisë elektrike”, miratuar me vendimin nr. 181, datë 10.11.2017 të Bordit të ERE-s; shkresës nr. 25763 prot., datë 24.11.2017, “Mbi lidhjen në rrjetin shpërndarës të impianteve të reja gjeneruese nga energjia e rinovueshme”; si dhe studimin e kryer “Impakti i lidhjes së FV-së në rrjetin shpërndarës”; shkresës nr. 16894/1 prot., datë 27.11.2018, “Kthim përgjigje shkresës nr. 573 prot., datë 4.9.2018, ‘Mbi problematikat teknologjike dhe financiare për energjinë elektrike të tepërt të prodhuar nga impiantet fotovoltaike në ndërtesa’”, ku parashtrohen problematikat e rrjetit të shpërndarjes dhe të paaftësisë e tij për të përmbushur detyrimet sipas Kodit të Shpërndarjes - OSHEE sh.a. rithekson se me gjithë masat e marra dhe investimet e kryera në rrjetin e shpërndarjes vazhdon të ketë probleme, të cilat aktualisht e bëjnë të pamundur instalimin e burimeve dytësore të furnizimit me energji elektrike për klientët që e kërkojnë këtë shërbim, për arsytet e mëposhtme:

- Rrjeti i shpërndarjes i OSHEE sh.a. është në operim dhe monitorim manual dhe jo *online* (mungesa e SCADA-s teknologjive kontroll-monitoruese), sikurse janë në të gjithë operatorët e vendeve të tjera anëtare të Komunitetit Evropian.

- Rrjeti TM 35 kV, 10 kV dhe 6 kV ka një periudhë të gjatë shfrytëzimi dhe, për rrjedhojë, është i amortizuar në gjatësi, seksione dhe materiale të ndryshme gjatë gjithë gjatësisë, duke kapërcyer disa herë normat, rregullat dhe standardet teknike.

- Rrjeti shpërndarës 6–10 kV vazhdon të amortizohet dhe, si i tillë, jo vetëm që nuk përballon ndryshimet e theksuara klimaterike, por cilësia e furnizimit është e dobët.

- Pamundësia e kryerjes së bilancit të energjisë elektrike në kohë reale.

- Nënstacionet 110/35/TM kV dhe 35/TM janë me shfrytëzim 38–40-vjeçar, me pajisje me izolacion të dobësuar dhe të amortizuar.

- Sistemi i rrjetit 35 kV, 10 kV dhe 6 kV nuk shoqërohet me stakim nga lidhjet e shkurtra me tokën, duke sjellë vonesa në ndërprerjet e paplanifikuara.

- Në OSHEE sh.a. 45% e kabinave TM/TU janë kabina private që nuk menaxhohen dhe mirëmbahen nga OSHEE sh.a., të cilat janë burim avarish dhe vonesash për kthimin në gatishmërinë e rrjetit të shpërndarjes.

- Në rrjetin shpërndarës të OSHEE sh.a. janë lidhur 117 njësi të vogla gjeneruese të cilat performojnë në nivele të ulëta në zonat ku injektojnë energjinë, duke u shoqëruar me një përkeqësim të performancës gati 10 herë në raport me zonat e tjera ku nuk ka njësi gjeneruese.

- Terrenet e vështira në zonat e thella malore shoqërohen me mungesë ndërldhjeje me personelin operativ të nënstacioneve dhe vonesë të kryerjes së veprimeve operative.
 - Në zonat e thella rurale ka mungesë në infrastrukturë, duke krijuar vështirësi për personelin remontues në kushte normale dhe në gjendje avarie.
 - Referuar problemeve të mësipërme, OSHEE sh.a. arsyeton dhe konkludon për klientët që e kërkojnë këtë shërbim si më poshtë vijon:
 - Ajo është e papërgatitur dhe e paaftë teknikisht për të plotësuar kushtet teknike për instalimin e burimeve të dyta të furnizimit me energji elektrike për klientët që e kërkojnë këtë shërbim, për t'u lidhur në rrjetin e shpërndarjes së saj.
 - Ajo do të pranojë për të certifikuar vetëm burimet e dyta të cilat do të jenë për përdorim të brendshëm, për vetë konsumatorin (autokonsum) dhe jo me të drejtë lidhjeje direkte apo injektimi të energjisë elektrike në rrjetin e shpërndarjes. Për këtë rast do të respektohet një protokoll teknik të shprehur si detyrim për plotësim nga klienti që kërkon këtë shërbim, sipas kritereve të shprehura në aktmarrëveshjen tip të dy palëve të miratuar nga ERE.
 - Kjo e drejtë do të jetë vetëm për subjektet e mëposhtme:
 - a) objektet e rëndësisë së veçantë, në përputhje me Kodin e Shpërndarjes;
 - b) objekte që ushtrojnë aktivitete për shërbime të mëdha publike me fuqinë e kërkuar mbi 100 kw;
 - c) objekte industriale, për të cilat ndërprerja e energjisë shkakton dëme ekonomike për fuqi të kërkuar mbi 100 kw.
 - Në vijim të shkresës nr. 572/2 prot., datë 19.12.2018, ERE i përgjigjet OSHEE sh.a. me shkresën nr. 166 prot., datë 18.2.2019, ku ndër të tjera i thekson, se për sa i përket gjendjes së amortizuar të sistemit të shpërndarjes së energjisë elektrike dhe mungesës së sistemit SCADA për integrimin e këtyre sistemeve, ERE ka shqyrtuar dhe ka miratuar planet e investimeve në sistemin e shpërndarjes së energjisë elektrike, si rrjedhojë nëse OSHEE sh.a. ka hasur problematika tekniko-financiare në lidhjen e këtyre impianteve, këto duhet të parashikohen në planet e investimeve të përcjella për shqyrtim dhe miratim sipas procedurave pranë ERE-s.
 - ERE, me shkresën nr. 412/1, datë 3.7.2019, ka kërkuar nga OSHEE sh.a. depozitimin e draftrrregullores mbi kushtet teknike për instalimin e një burimi dytësor të furnizimit me energji elektrike edhe kushtet që duhet të përmbushë burimi dytësor, me qëllim parandalimin e çrregullimeve në rrjet.
 - OSHEE sh.a., me shkresën me nr. 412/2 prot., datë 8.7.2019, ka paraqitur në ERE draftrrregulloren teknike për burimet dytësore, me dedikim rezervë dhe që nuk punojnë në paralel me rrjetin e shpërndarjes të OSHEE sh.a.
 - Rregullorja ka nevojë për plotësim të saj nga ana e OSHEE sh.a., për pikat në vijim:
 - të konsultohen të gjitha afatet e parashikuara në rregullore që të jenë në përputhje edhe me rregullat e brendshme të kompanisë lidhur me sigurimin teknik;
 - të plotësohet me modelin e certifikatës së pajtueshmërisë me sistemin;
 - të sqarohen arsyet përse kërkohet kategorizimi i lidhjes në rrjet të burimit dytësor vetëm për objekte të rëndësisë së veçantë dhe me fuqi të madhe;
 - të sqarohet se sa është afati potencial i implementimit të rregullores nga ana e tyre.
- Për gjithë sa më sipër cituar, bordi i ERE-s

VENDOSI:

1. Fillimin e procedurës për shqyrtimin dhe miratimin e “Rregullores për burimet dytësore të energjisë elektrike”.
2. Ngarkohet OSSH sh.a. që të argumentojë me relacion shpjegues afatet e implementimit të pritshëm të këtij akti, jo më vonë se 30 ditë nga marrja dijeni e këtij vendimi.
3. Drejtoria e Çështjeve Ligjore të njoftojë të interesuarit për vendimin e bordit të ERE-s.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Për këtë vendim mund të kërkohet rishikim, brenda 7 ditëve kalendarike, si dhe mund të bëhet ankimi në Gjykatën Administrative Tiranë, brenda 30 ditëve kalendarike nga dita e publikimit në Fletoren Zyrtare.

KRYETAR
Petrit Ahmeti